

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Kowatsch
Schick, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agenția Havas, Bucu-
rsele de România; în Ham-
burg: Karoitz & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 6 or. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicării mai dese după
tarifă și învoială.
Recizama pe pagina a 8-a o
seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

Brașov, Joi, 25 Mai (6 Iunie)

1895.

Nr. 115.

Ce se facem?*)

II.

Brașov, 24 Mai v. 1895

Am dis, că dela un proces de purificare, care se ne facă posibil a scote neghina din hotarul nostru, atârnă succesul unei concentrări puternice în sinul partidului, atârnă buna noastră conducere și unitatea acțiunii noastre.

Cum și de unde să începem această purificare?

Negreșit, că mai întâiu vom avé să socotim cu figurile, cari sunt pe plan, și vom avé să chibzuim întru cât lucrarea lor este ori nu priinciosă consolidării noastre interioare și, prin urmare, întru cât se ivesce necesitatea ca în urmărirea acestui scop să recurgem la disciplinarea, la înlocuirea sau înlăturarea lor.

Mai departe vom avé să ne ocupăm de aceia, cari nu sunt pe plan, însă trebuie neapărat să iasă pe plan, înlocuind, ce este de înlocuit și împlind toate golurile simțite.

Cine sunt ađi pe plan? Cine figuréză în aceste critice momente ca providență a partidului național mult încercat?

După cele petrecute de un an de zile încóce s'ar păré, că răspunsul ar fi greu, și totuși el este pentru orice om cu vedere clară și neturburată ușor și neîndoios.

Pe plan sunt ađi acele elemente, cari au zădărnicit concentrarea în sinul partidului nostru, concentrare de toți dorită după procesul Memorandului, ca singur mijloc de a eși din impas, și inițiată în Iunie anul trecut de președintele comitetului nostru.

Aceste elemente se grupéză în jurul diarului „Tribuna“, care se declară a fi al comitetului și se afișéză

*) A se vedé nr. 112 al Gaz. Trans. din an. c.

ca singurul diar „acreditat“ al partidului, dér care de fapt s'a pus în contradicere și cu comitetul, și cu partidul, și cu programul nostru național, făcând o politică *sui generis*, ce culminează în nisuița, din și în și tot mai vedită, de a împiedeca ori-ce concentrare serioasă, de a produce certe și desbinări în sinul partidului, pentru ca clica, care îl conduce, să pótă urmări cu atât mai ușor planurile ei egoiste.

Nimic nu ilustréză mai drastic lucrarea contrară intereselor noastre de consolidare interioară a celor ce conduc ađi „Tribuna“, decât faptul, că fără de nici o sșală și fără de nici un scrupul ei declară de vëndută străinilor totă Românimea de dincoace și de dincolo de Carpați, care nu merge după capul lor și după placul inspiratorilor lor.

Și acesta fățișă sfruntare și sacrificare a celor mai sfinte interese de unitate în lupta noastră pentru cauza comună, ei o poreclesc „ultraism“.

E învederat, că nu ne mai este permis a tolera nici un minut această stare de lucruri la diarul, care pretinde a reprezenta vederile conducerii partidului nostru.

Décă „Tribuna“ este proprietatea comitetului, atunci membrii lui, vorbim de cei neîntemnițați, datori sunt să facă rënduială la această foia, să înlăture dela conducerea ei persoanele, cari abuzéză de încrederea, ce li s'a dat, seu sunt neleale și nedestoinice în împlinirea chiámării lor și să le înlocuiască cu bărbați credincioși partidului, concii de răspunderea ce au luat'o asupra și, destoinici și prevădători.

La cas contrar, când adecă comitetul n'ar avé drept de a dispune asupra acestei foi, rezultă de sine îndatorirea sa de a-o disciplina pe altă cale, denegându-i îndreptățirea de-a vorbi în numele comitetului și

a partidului și stigmatizând în fața publicului purtarea ei necalificabilă.

Purificarea partidului nostru de elementele, cari lucră în contra consolidării lui, fiă conscient, cu plan și cu tendințe premeditate, fiă inconscient, are să se facă, după părerea noastră, în două direcțiuni.

Ea mai întâiu trebuie să se estindă asupra persoanelor, cari stau în serviciul partidului seu cari pretind a-i servi cauza.

În privința acesta trebuie să avem ca devisă: Fiă-care la locul și la postul seu; ómenii de inimă și cu trecut nepătat; ómenii stăruitori și credincioși cauzei; ómenii cu modestie, cari nu lucră pentru a-și face reclam personal, ci pentru a-și împlini o sfântă datoriă națională.

Al doilea, purificarea trebuie să se estindă și asupra ideilor și a principiilor.

Prea mult s'a păcătuit și se păcătuesce pe spinarea programului național și pe contul principiilor profesate de partidul nostru.

Décă vom mai tolera să resară ca ciupercile ideile și propunerile cele mai scrintite și să fiă răspândite în public, fără de a fi controlate din partea conducerii partidului; decă nu se vor părăsi experimentele periculoase cu căutarea de razim prin degradarea cauzei noastre la uneltă în mâna unor factori străini de ea; decă vom pipăi și de aici încolo mereu prin întunerecul unor prejudeții din trecut, ne vom pomeni încă într'o di, că nu mai scim ai cui suntem și de este partidul nostru în adevăr românesc, seu unguresc, nemțesc, ori chiar japonez.

Nici-odată n'a fost mai necesară ca acuma o disciplină severă și cu privire la ideile și principiile, ce le profesăm pe temeiul programului nostru național. Trebuie să curățim acest ogor de neghina ideilor străine importate cu ghiotura de un timp

incóce și să ni-l păstrăm curat și integru, cum l'am eredit dela moșii și strămoșii noștri.

Pentru a sevêrși însă opera unei premeniri radicale în sinul partidului nostru, care se ne facă cu puțință o concentrare și o acțiune puternică, este înainte de toate de lipsă, ca toți ómenii noștri de bine, toți aderenții sinceri ai programului nostru, toți fii credincioși ai neamului să-și dea mâna și să conlucre la ea.

Și aici ajungem la acei bărbați ai noștri, cari stând la o parte cu mâinile încrucișate, mare parte mândri și disgustați de cele ce se petrec *intra muros et extra*, nu-și împlinesc chiámarea lor de luptători ai partidului și ai cauzei noastre naționale în aceste momente de grea cumpănă.

Locul acestora nu este să stea retrași în unghiulețele lor și să aștepte c'un fatalism oriental deslășurarea dramei, ce ni-o oferă crudelitatea adversarilor și credulitatea ușoră a multora dintre ómenii noștri. Locul lor este să stea pe plan, să îndrepteze relele și să delătore pericolele, ce ne amenință, înlocuind ce este de înlocuit și împlind golurile simțite.

Au fost momente, când pentru interesele partidului, pentru marea noastră cauză, pentru păstrarea și afirmarea solidarității naționale, bărbații noștri desinteresati au trebuit să-și impună o prudentă rezervă. Abnegarea lor a fost un act de mare patriotism și iubire de nēm. Dér peste aceste momente am trecut, și ađi este în cel mai mare pericol și partid și cauză și solidaritate, decă nu vor sări cu toții din toate părțile în ajutorul lor.

Să nu uite bărbații noștri, chiámăți prin talentul și prin aptitudinile lor a conduce acest nēm asupra, că vor trebui să răspundă odată înaintea tribunalului istoriei, nu nu-

FOJLETONUL „GAZ. TRANS.“

Cecilia.

De Luigi Capuana.

Și apoi?

Oh, pe acest „apoi“ n'ași fi putut să-l esprim! Sciam numai atât, că întâlnirea acesta nu se pótă sfêrși așa, fără de urmări. Efectul, ce l'a făcut asupra-mi, n'a fost acel efect fugitiv, momentan, care dispare peste-o jumătate de óra, ca și când n'ar fi fost nici odată. Simțiam, că inima se sgudue în totă ființa ei. O pornire vechiă deștepta în mine mi de simțăminte nehotărâte, pe cari ochii ei frumoși și negri, ca nóptea, le lumina cu rađe vii cu sórele.

— „Domnule“, dișe ea fin, dér cu voce puternică „e de prisos a mă urmări mereu“.

— „Nu vréi să mă lași a te admira?“ i-am diș.

— „Ómenii mă au în ochi și pot să mă suspicioneze! Te rog pórtă-te mai urban față de-o femeia, pe care n'o cunosc“.

Calea se despărți în două. Ea merse pe partea cealaltă. N'am lăsat să fiu învins. Mergând pe partea de dincoace a lungii pajști cu flori, când n'am vëdut pe nimeni, oare să mă fi putut ađi, i-am diș dintre tufiș:

— „Cel puțin lasă-mă să sperex, că te pot revedé“.

N'a răspuns nimic.

Ni-am întâlnit érá-și acolo, unde cele două căi înguste se unesc într'una lată, și eu din nou am stat locului, ca s'o examinez mai bine. Cât de frumoasă era. Ce piele fină în față. Ce dulce expresiune a buzelor și a privirei.

Sentimentul adénc al admirațiunii mi-a încléștat buzele.

Ea merse încet mai departe. Cu mâna stângă ținea atârnată nișel haina, în dreapta avea un eventualiu de jumătate deschis; apoi deschise ușița păduricei și-și îndreptă pașii pe una dintre cărările ei lungi, pe care óra târșie și desigul de crengi o făceau aproape întunecată.

Acolo am ajuns'o și, lăsând între ea și mine o distanță respectabilă, i-am diș aproape implorând'o:

— „Nu-mi lua în nume de réu și dă-mi voie să merg ou d-ta“.

— „Dér eu nu te cunosc“ dișe ea stând.

— „Nu face nimic“ i-am răspuns; „o'un motiv mai mult, ca să începem cunosoința“.

Mi-a făcut din cap negativ și merse mai departe, recorindu-se nervos ou eventualiu.

În întunerecul de jumătate și sub năframa négră de mătase, care-i cădea pe umeri, fața ei albă ca néua strălucia în mod estra-ordinar; în mișcările ei era ceva melodic, de ce inima mea bătea vehement.

*

Am ajuns pe „Corso Venețian“, ea înainte eu de ce pași în urmă-i.

Din când în când sta să privescă la galantarele prăvăliilor, une-ori ajungea aproape de mine pe marginea drumului, apoi grăbia înainte așa de tare, încât trebuia să-mi iutesc pașii, ca să n'o pierd din vedere.

Intrând în strada Monte Napoleone, ajunse la scările Cristoforis. Grăbind după ea, am vëdut, că stând un moment pe prima

treptă privesce îndérét, că merg óre și eu, și vëdând aceste străđi înguste și părăsita, în care se pregătea să păsescă, fantasia mea poetică începú să-mi dispară. Dumneđeule, dér și ea este una dintre acele femei, cari trăesc singure!

Acésta mi-se părea imposibil. Am pășit în urma ei puțin mai cu curagiu și fără șovăire.

— „Fii îndurătoare“ i-am diș. „Primesce-mi brațul și permite-mi să te însoțesc baré-mi căți-va pași. Totul nu este decât o întâmplare; sciu, că noi ni-am întâlnit, dér în mine s'a deșteptat un simțămint cu putere irezistibilă, ce mă face să cred, că noi nu putem rămâné indiferenți unul ótră altul. Déce-mi primesc brațul, nu face nimic. De ce n'am înceroa să facem o strinsă cunosoință? Atât de respingător sunt eu, încât nu voesci să faci cunosoință cu mine?“

— „Dumneđeule!“ strigă ea „pășirea d-tale este vătémătoare. A face cunosoință! Cu ce scop? Nu poți avea gând bun, când mă urmăresci. Lasă-mă n pace. Te-ai înșelat în mine.“

I-am făcut cale.

mai pentru faptele lor săvârșite în împlinirea datoriei naționale, ci și pentru cele întrelăstate; se nu uite că sentința posterității va fi, că partidul național român, care s'a înființat cu concursul lor, a avut în aceste vremuri de crasă și de prigoniri, *conducerea, ce a meritat-o.*

Răspunderea pentru toate cele ce se petrec aici cu partidul nostru și în sinele lui, apăsătoare și înodată greutate pe umerii făcării membru al lui, fără de nici o excepțiune, și nu este nici-decum admisibilă, ba este lipsită chiar de ori-ce basă reală și etică idea, ce-o desfășură contrații noștri dela „Dreptatea“, când șic, că și în fața desolăteii stări de aici, rolul bărbaților, grupați în jurul ei, ar fi de a nu eși din rezervele, ce și le au impus, „până ce va urma falimentul politice“, până ce de omenii „Tribunei“, până ce aceștia vor isprăvi cu politica lor de rachete și se vor fi usat până la neputință“.

Ce se face însă până atunci cu partidul nostru? Ce se întâmplă cu el și cu interesele lui de viață?

Evenimentele se precipită și peste puțin poate fi pusă la cea mai grea încercare legată de frații și de solidaritate, ce am încheiat-o la 1881. Cum ar putea dărbații noștri din Cestiune să privească cu liniște la o lucrare, despre care ved și recunosc, că amenință a sgudul din temelie această legătură de frații și solidaritate?

La o parte dăr cu toate rezervele.

De ceea ce avem lipsă aici, ceea ce reclamă interesele de esistență ale partidului nostru, ceea ce pretinde cauza noastră națională sunt fapte: fapte vii și grabnice de îndreptare, fapte de apărare și de salvare, fapte românesce!

Delegațiunile. Din Viena se anunță, că delegațiunea ungară va ține mâne, Joi, în 6 Iunie prima ședință. Se crede, că contele *Goluchowski* se va pronunța asupra situației politice.

Școale de stat printre naționalități. Din Budapesta se scrie, că ministrul de culte și instrucțiune publică plănuiește înființarea a 400 școle elementare de stat din incidentul mileniului. Localitățile unde vor fi înființate aceste școale sunt designate deja. În primul rând se vor înființa ast-fel de școale în comune, unde Maghiarii sunt disparenți, pentru-ca ei să fiă susținuți și să se facă propagandă pentru maghiarism prin locuitorii de naționalitate ungară. În anul acesta se vor înființa 200, în 1896 alte 200 pe piniere de maghiarism. — Și toate aceste pe punga și în detrimentul naționalităților.

Cuvintele acestea le-a exprimat cu voce de jumătate mândră, de jumătate mișcată, și am simțit, că sunt desarmat. — Dăr ore într'adevăr să mă fi înșelat?

Mă cuprinse ispita, să-o urmăresc din nou.

În mijlocul celeilalte strade, ea se opri fără de veste înaintea unei porți, privi la mine și apoi dispăr.

Sub porța de colonade, pe care o încheia un grilaj frumos, mulți arbuști înfloriți erau sădiți în vase de lemn. Pe perețele din față, ce vră să reprezente pictura unui isvor, se agățau crengile unei plante, cari legându-se de nisce lețe văpsite verde, formau un balcon de frunde și flori.

Un bucătar, având pe cap un chipiu alb, își făcea vânt cu un șarpe și conversa râdând cu portăreasa. Vedând, că mă uit înălțându prin porța, portăreșa grăbi la mine gata de serviciu, și mă întrebă, că pe cine caut.

Am spus numele unui amic, care tocmai îmi veni minte, și audând răspunsul, că nu locuiește acolo, m'am depărtat indispus, privind mereu îndărăpt la ferăstră, că ore nu voiu vedé, după vre-o perdea, capul frunze și necunoscut — dăr în zadar.

CRONICA POLITICĂ.

— 24 Mai.

Ministrul de justiție *Erdelyi Sándor* s'a dus Duminea la Dunaszerdahely, unde și-a făcut darea de seamă înaintea alegătorilor. În primul rând ministrul a mulțumit alegătorilor, că ei i-au dat posibilitatea să ia parte în anii din urmă în parlament. Legile bisericesci-politice — dize ministrul — sunt inarticulate. Mai sunt două proiecte, cari nu sunt votate în întregitate lor; părțile lor esențiale însă s'au votat și e speranță, că și părțile restante se vor vota. Cu acestea apoi politica bisericescă va fi încheiată pe întregă linia. Ministrul făcu apoi o sərbădă schiță a activității parlamentului. Despre crisa ministerială dize, că acei bărbați, cari au început reformele și le-au dus până peste calea jumătate s'au retras, ca să le ocupe alții locul, însă cu aceleași principii. Crisa această s'a rezolvat prin susținerea intactă a constituției și a independenței Ungariei, și țera a vedut pe marele ei rege, ca cel mai sincer paznic al independenței și constituției sale. Noul guvern-Banffy s'a format din încrederea Coronei și a partidei liberale, și membrii lui sunt conduși de ideea înfloririi patriei și de prosperarea ei. De când a ajuns în fruntea conducerii afacerilor, guvernul acesta a ajuns să asigure mersul sigur al treburilor politice, ér marile reforme s'au realizat într'o anumită parte. Aceste reforme se vor și pune în practică în timpul cel mai scurt. Ministrul declară apoi, că guvernul își va da totă silința să întroducă și reforma administrației de stat etc.

Asupra participării Franței la sərbările de inaugurare a canalului de Nord-Est, „*Kölnische Zeitung*“ a scris un articol în care se zice următoarele: „În anumite cercuri, cari nu iubesc liniștea, domnesce o ore-care nemulțumire din cauza, că actualul cabinet frances a acceptat invitația Germaniei de a lua parte la deschiderea canalului de Nord-Est. Ne întrebăm în zadar, ce lucru neobișnuit s'a întâmplat pentru a legitima o asemenea invitațiune. Când Germania s'a hotărât să lege terminarea mărețului canal, atât de important pentru serviciul maritim internațional, cu o mare sərbare internațională, și să invite la această toate statele maritime, se înțelegea dela sine, că trebuia să se trimită o invitațiune și Franței. Escluderea Franței de pe lista invitațiilor ar fi fost un act de nepoliteteță fățișă, pentru care nu esista nici un motiv în relațiile reciproce ale celor două guverne. Era tréba Franței de a primi și se refuza invitația. În cazul acceptării, nu se producea nici o Cestiune politică. Întru cât am urmărit presa germană, ea e unanimă a recunoșce, că atât invitația, cât și acceptarea ei, au fost acte leale ale politeteții convenționale. De trimiterea și de accep-

tare invitațiunii nu se légă deci consecințele politice. Pentru ce atunci atâta sgomot?“

În Cestiunea conflictului ostasiatic, organul ministerului de externe rusesc „*Le Nord*“ spune, că escadrede puterilor, cari forméză coalițiunea anti-japoneză, vor rămâne în numéru complet de până acum în apele chineză, până când japonezii vor începe să se retrage din provinciile chineze ocupate de ea. — Tot numitul diar spune, că e aproape de a-se încheie definitiv o convențiune comercială ruso-japoneză. Guvernul rusesc a notificat lui Mikado pretensiunile sale ulterioare, și se crede, că Japonia va satisface aceloră. Îndată ce se va face această, se va subsemna și convențiunea.

Liberalismul și „inimiciei“ lui în Ungaria.

Diarul jidano-maghiar din Budapesta „*Neues Pester Journal*“ se plânge într'un articol intitulat astfel, asupra decadentei liberalismului în Ungaria, și totă vina o pune pe șovinismul național, pe feudalism, ultramontanism, antisemitism, ba chiar și pe socialism. Cu toate acestea însă, lucru curios, numitul diar se mângâie, că Ungaria de present e salvată de aceste rele și probabil și în viitor va fi salvată, deore-ce „în Ungaria, fiă-care patriot trebuie să lucre din toate puterile pentru întărirea și îndelungă durată a liberalismului“.

La acestea diarul vienese „*Parlamentär*“ răspunde printr'o corespondență, ce i-se trimite din Ungaria și în care între altele se șic următoarele:

Ce înțelege „*N. Pest Jour.*“ sub termenul șovinism, nu știu, atâta însă e sigur, că în nici un diar nu pôte afla omul atâta șovinism fără margini, ca în numitul diar budapestan. Ca primul dușman al liberalismului amintesc „*N. P. J.*“ șovinismul național; nu e lucru de ris? Un poporaș de abia patru milioane suflete, cum sunt Maghiarii, își arógă dreptul de-a nimici cu puterea douășpredece milioane de suflete slave și române; și această să se numescă liberalism, și nu șovinism național? Mai merită să se vorbească despre un astfel de fapt? Nu; apoi ca al doilea dușman se amintesc feudalismul. Cât șcim, feudul pentru toate timpurile s'a declarat ca mort. Dără însă diarul înțelege sub feudalism puterea nobilimei, atunci să se îndrepte numai cătră ministrulă latere și să întrebé, ore nu s'a dat nobilitate mai multor familii în Ungaria decât în Austria?

Șovinismul și feudalismul zac în natura Maghiarilor, deorece arogarea de drepturi a dat la ei nascere și la fala și mândria superiorității.

Un sentiment fin mă opri, de-a mai întreba ceva de ea. Cine șcise, pôte frumoșă mea necunoscută mă bănuiesc cu ceva rău.

Cam două săptămâni mă plimbam în fiă-care și prin grădina populară, unde am întâlnit-o prima-dată. Ore lungi pândiam, așteptam agitat, consumându-mă, ca și când acele câte-va cuvinte, cari le-am schimbat, ar fi avut cea mai mare influență asupra mea.

Începui să cad pe gânduri. Nu mai eram copil, ca să mă îndrăgesc astfel în cine-va. Și când voi vedé-o éra-și? Și ore șcise ei vedé satisfăcute-va dorințele mele? N'ar fi mai bine a lăsa totul, să dispără, ființa minunată și nobilă, că s'inflăcărât pe neașteptate cea mai curată și mai fierbinte închipuire a tinereții mele; las' să dispără în întunerecul, în tainicia din care a răsărit? N'ar fi ore mai bine a gusta bucuria curată a idealismului, pe care de sigur ar scări-o atingerea reală, ba pôte ar chiar sdrobi-o.

Însă gândurile acestea nu mă prea convingeau.

Grădina populară nu mi-s'a mai părut așa de frumoșă, atât de plăcută, ca în sêrile

Să mergem apoi la ultramontanism. Ultramontanismul este stêlpul de căpetenie al guvernului maghiar; dăr și întréga rasă maghiară e inficiată de el. Astfel în 1848 s'a decretat egala îndreptățire a confesiunilor; însă ce s'a făcut în Cestiunea această până astăzi? Nimica! Să atingă numai omul clerical înalt, și îndată se pôte convine, că liberalismul maghiar în adevăr e cel mai cras și mascat ultramontanism; dăr clerul ne dă destule dovești pentru această.

A vorbi apoi despre antisemitism, ca despre dușmanul liberalismului, nici nu mai merită, deore-ce bine se șcise, că liberalismul maghiar, decât banii jidovesci nu ar fi atât de liberali, precum sunt, de mult și-ar fi dat sufletul; și în fine, decât se amintesc și mișcarea social-democrată, atunci ușor se clarifică amestecul, căci: banul jidovesc, cu care se susține liberalismul maghiar, nu pôte lucra în două direcțiuni contrare: *adecă de o parte să fiă supt din popor, ér de altă parte să fiă întreburătat spre binele poporului.*

Nu! Nu șovinismul național, feudalismul, ultramontanismul, antisemitismul, social-democratismul, ci însuși liberalismul, așa cum se presentă astăzi, își este sieși cel mai mare dușman, deorece nu reprezintă o libertate fericitóre, ci o șariatanie înșelătóre. Cei ce au avut odinioară prerogative de-a gusta drepturi feudale, caută acum a-le câștiga prin înșelăciune, sub titlul liberalismului. Actorii se adună în jurul guvernului și trag léfă scumpă. Guvernele se lasă a fi alese prin uneltele lor, și „liberalismul“ aduce unei țecimi din populațiune toate raporturile favorabile de drept și avere, ér $\frac{1}{10}$ ai populațiunii nu posed decât dreptul de-a fi numiți liberali și li-se impune datorința, de a-se lăsa a fi înșelați cu 30 procente din averile lor.

Liberalism, libertate! Ce însemnă libertate? Aceea, ca un procent din populațiune să aibă drepturi pe șpatale celorlalte 99 de procente? Matia — ori a fost el de origine maghiară, ori română, de-orece Hunyadi a purtat numele și de Iancu Libianin și de Ioan Sibianul — a fost un rege liberal, de orece a fost drept. Tot așa și Iosif II, care a avut în aristocrația maghiară pe cei mai mari dușmani, de orece aceștia nu își teameau libertatea, ci se temeau, că-și vor pierde privilegiile prin introducerea egalei îndreptățiri. De abia și-a închis Iosif II ochii, și Maghiarii își ridicară capul, revindicându-și dreptul de superioritate.

Tot așa de remarcabilă este și combaterea sistemului lui Bach, care încă se basază pe o șariatanie liberală. Tote câte s'au amintit contra acelu sistem, precum monopoli, de tutun, finanțelor, gendarmeria, judecătoria, lefurile ampoiaților, introducerea militarismului etc., s'au introdus potențat prin liberalismul maghiar.

Ștergerea robotului nu-i merit al ma-

care mă făcu să amesc. Dăr nisipul drumului n'a păstrat ore urma picioarelor sale? Erba și ramurele, cari i-au atins haina, n'au ținut de amintire ceva din ea? Și aerul încă e de tot altfel acolo, pe unde a umblat ea.

Acastă stare esaltată o țineam de neșplicabilă, de-o nebunie, și nu arare ori am înroșit de rușine, dăr totuși n'am aflat chip de îndreptare. Adeseori isbuoniam mândros:

— Hăbăcula! Pe când tu visezi, își închipesci și te îngropi în negura cetăților aeriane, cine te pôte asigura, că în timpul acesta n'o string brațele altuia și nu risipesc frumșea, care a pus creerii tăi în făcări atât de mistuitoare.

Însă eu curând mă smulgam din această bănuială neîntemeiată și mă dedeam de nou închipuirilor, cari ca și când m'ar reintineri, erau un amestec neșplicabil de dorințe și sentimente spirituale.

În unele zile nu mă agita, decât frumșea ei trupescă. Acele forme perfecte, pielea ei fină albă, buzele, grumații, și toate mă impresionau, ca o clasicitate, pe care însă respirul vieții o făceau să fiă

Henneber lor sêvêrsite in naționale, ci și — nur âcht, wenn direfate; sê nu uite bezogen, — schwarz, wâtii va fi, cã par- **35 kr. bis fl. 14** ar care s'a înglatt, gestreift, kariert, gemustert, etc. (ca. 240 versh. Qual. und 2000 v. farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppelte. Briefporto nach der Schweiz.

Seiden-Fabriken
G. HENNEBERG
(k. u. k. Hof.) **Zürich.**

CRON (austr.	101.35
istr.	122.75
Ministrul 00	158.—
s'a dus Dumidãncei austro ungarã.	1075.—
și-a făcut de Banca ung. de credit.	484.25
rilor. In pr. Banței austr. de credit.	465.60
alegătorilor.	9.63
ia parte	59.32 1/2
marci imperiale germane	121.40
London vista	48.25
Paris vista	101.50
Rente de corone austr. 4%	46.20
Note italiene.	

Cursul la bursa din Viena.
Din 4 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.25
Renta de corone ung. 4%	99.15
Impr. cãil. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.50
Impr. cãil. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.50
Oblig. cãil. fer. ung. de ost. I. emis.	124.50
Bonuri rurale ungare 4%	98.40
Bonuri rurale croate-slavone.	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	148.50
Renta de hãrtie austr.	101.45

Cursul pieței Brașov.
Din 5 Iunie 1895.

Bancnote rom. Camp. 9.59 Vënd.	9.63
Argint român. Camp. 9.56 Vënd.	9.60
Napoleon-d'ori Camp. 9.63 Vënd.	9.67
Galbeni Camp. 5.75 Vënd.	5.80
Mãrci germane Camp. 59.20 Vënd.	—
Ruble rusești Camp. 130.— Vënd.	—
Lire turcești Camp. 10.90 Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5% 100.25 Vënd.	101.25

Magazinul de ghețe din fabrica Mödling.

Magazinul de ghețe din Mödling
— Brașov, strada Porți Nr. 48. —

Are onore a informa pe On. Public, ca este bogat asortat cu **mãrfuri noue și de nou arangiat cu ghețe pentru bărbați, dame și copii.**

Garantézã pentru mãrfurile lucrate in fabrica din Mödling, din material bun și solid, croelã elegantã, astfel cã pôte coresponde tuturor cerințelor, fãrã tãmã de ori-ce concurențã de aceeaș branșe. — Pe talpa fie-cãrei ghețe este notat prețul fabricei.

Tot aci in localul alãturat la Magazin sunt la dispoziția On. P. T. public

haine mata pentru bărbați și copii,
albituri bãrbãteșci și pãlãrii,
cumpãrate dintr'o magaziã in desfãcere, cari se vënd cu ori-ce preț.

Cu profundã stimã:
M. LIEBLICH.

4-12

Pentru fabricarea realã a mãrfurilor garantãm.

Biroul de Plasare și Informațiuni
„Central“
concesionat din partea autoritãților competente
BRAȘOV, (Transilvania) strada Sf. Ioan Nr. 31.

Subsemnatul am onore a aduce la cunoștința onor. public, precum și vechei clientele a Biroului de Plasare, E. Boltres, cã **am înființat un Birou de Plasare și informațiuni** in Brașov, (Transilvania) strada Sft. Ioan Nr. 31.

Acest Birou se ocupã cu **mijlocirea in servicii** a personalului trebuincios pentru Magazinuri de ori-ce branșã, case particulare (private), Hoteluri, Birturi, Cafe-nene, Moșii și altele, precum și cu **vëndarea de case și locuri virane, închirierea de odãi cu an, luna sêu sãptãmãna,** precum și cu ori-ce ce se atinge de acestã branșã.

La care 'mi voi da tôte silințele de a servi on. clientelã, cãt se pôte de consciencios și prompt.

Invit deci pe On. public de a binevoi a m'e onora cu cererile domniilor.

Cu deosebitã stimã:
BIROUL „CENTRAL“
Brașov, (Transilvania) str. sf. Ioan Nr. 31.

La ori-ce informațiuni, ce se va cere prin postã din ori și cã nu locuescã țarã, Biroul este gata a rãspunde.

NB. Sã se aplice marca trebuinciosã pentru rãspuns.

PAUL KOTZÓ,
inginer civil,
Budapesta, VIII. Uellöer-Strasse Nr. 18.

Garnituri de treerat, cu aburii pe stiftur, de 2 1/2, 3, 3 1/2 și 4 puteri de cai.

Mai departe: **garnituri de treerat, cu abur pe șine, de 4, 5, 6, 8, 10 și 12 puteri de cai, cu Ventilator dedesubt, cu aparate lungi,** pentru scuturatul paelor și cu **ciururi** extraordinar de mari, și **cilindru de sortat, Locomobile-compound,** dela **R. GARRETT & SONS,** neintrecute, economie de 40% la materialul de ars.

Mașini Brandforder, pentru cositul bucatelor, cu aparat, pentru **Greble originale americane,** cu prãjinã combinatã, pentru unu sêu doi cai. — Mai departe **Mașini de sãmãnat in pënduri și ori-ce alte mașini și unelte agricole.**

Agenti pentru provincie sã angajiazã. 1-7

Orele de cassã dela 8—1.

„ALBINA“
INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOV

Giro-Conto la banca Austro-Ungarã. Cec-Conto la postã Nr. 505.

primesce depuneri spre fructificare pe lângã 4 1/2% netto, solvindũ inasãi darea de interese;

scontezã polițe comerciale cu 5 1/2%;

acordã imputururi cambiale și cambial-ipotecari cu 6% sub cele mai avantajoșe condițiuni;

deschide credite in cont corrent

acordã imputururi pe hãrtii de valøre, monede, giuvae și mãrfuri cu 6%;

cumpãrã și vde cu prețurile cele mai convenabile monede și hãrtii de valøre indigene și trãine, in specialũ de cele romãnesc;

reșcumpãrã fãrã nã cupone, escomptezã cupone inainte de scadentã, și detrager.

cumpãrã cu celũ mai urcatũ prețũ cupã dela efecte romãne;

efectuezã in modulũ celũ încasã și plãți pe piețele din țerã și mai culantũ streinãtate,

esecutã in comisiune ori-ce însãrcãri de banca sub cele mai ief-toriiũ;

închiriezã magazine și locuri lere de depou, pe teri-toriulũ sêu strada Gãrii Nr. 45, ca situatũ nemijlocitũ lângã gara drumului de fier de statũ, e gãtũ prin șine proprii cu acestã și investitũ cu dreptulũ de viuire și cãntãrire oficiosã prin organele drumului de fier de sã;

primesce in calitate sa ca reprezentanțã rincipalã a so-cietãții de asigurare **EQUITABI** din New-York oferte pentru asigurãri pe vietã sub condițiile favorabile, parti-culare a acestei societãți.

Onorabilelorũ administrațiuni de foarã și p. t. D-lorũ capitaliști le recomandã pentru plãrea de capitale **Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“** ale cãrorũ cupone sã reșcumpãrã sã, celũ fãrã nã o detrager, și cari se aflã de vëndãre in anul dũcel a bursei din Budapesta, in piese de 500, 1000, 2000 de corone. Comparendũ cursurile și produsulũ ce alte efecte indigene, se pôte sustinea cu totũ d'istulũ, cã

Scrisurile fonciare „Albia“ de 5% suntũ ađi relativũ cele mai ief-tinũ totodatã mai productive din efectele cotate la burã din Budapesta.

Bonitatea absolutã a foncierelor „Albia“ e garantatã prin valøreã celũ puținũ întreitã a ipotecei pe baza cãrora se esmitũ, prin fondulũ specialũ de asigũre a scrisurilorũ fonciare care e de fl. 200.000 și in fineã totalitatea ori și cãrei alte averi a institutului.

88-*

Numere singurate din „Gaza Transilvaniei“ a 5 cr. se potũ cumpãra in librãria N. I. Ciureu.